

บทที่ 2

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีนักการศึกษา นักจิตวิทยาและบุคคลมากมายที่สนใจในเรื่องของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ ดังเช่น

นางนุช วรรณรทนะ (2512) ได้ทำวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีแก้ปัญหาความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ในด้านความสามารถในการปรับตัวในสังคม นิภาพร จินดาวัฒน์ (2512) ได้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะปรับตัวในสังคมได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

กลุ่มนักการศึกษาที่เชื่อว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันกับแบบของการคิด นั้น มีการศึกษาอย่างกว้างขวางทั้งในเชิงยอมรับและไม่เห็นด้วย จากแนวการศึกษาของ เคแกน มอลส์ และซีเกิล (Kagan, Moss, Zigel, 1966) ได้แบ่งความคิดเป็น 3 ประเภทคือ

1. การคิดแบบวิเคราะห์เชิงบรรยาย เป็นวิธีคิดที่ต้องอาศัยข้อเท็จจริงในสิ่งเร้าเป็นเกณฑ์ โดยการรับรู้ลักษณะกายภาพของสิ่งเร้าในรูปของส่วนย่อยมากกว่าในส่วนรวม แล้วนำส่วนย่อยมาประกอบกันเป็นรูปแบบความคิด ซึ่งทิงไวท์เนอร์ (Wiesner, 1974) และ นวลเพ็ญ โกศลเจริญ (1964) พบว่าการคิดแบบวิเคราะห์เชิงบรรยายมีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับสูงสุดกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนคณิตศาสตร์ ในขณะที่ มาลี ชุมเพ็ญ (2514) ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญากับการคิดในแบบที่กล่าวมา

2. การคิดแบบบรรยายเชิงอ้างอิง เป็นการคิดที่พยายามจัดที่สิ่งเร้าเข้าเป็นประเภทตามความรู้สึกหรือประสบการณ์ที่มีมาก่อน โดยไม่พิจารณาเจาะจงลงไปในลักษณะการภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง

๓. การคิดแบบบรรยายความเชื่อมโยงสัมพันธ์ เป็นการคิดที่พยายามนำสิ่งเร้าเข้ามาสัมพันธ์กันโดยรับรู้สิ่งเร้าในลักษณะรวมแล้วประเมินค่าความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้านั้นตามความรู้สึกและประสบการณ์

เพ็ญพิไล จิรอิทธิวรรณ (2521) ได้พบในการวิจัยว่า คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับความคิดแบบบรรยายและมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันกับความคิดแบบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 และไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลกับความคิดแบบวิเคราะห์แบบจำแนกประเภทและแบบอ้างอิง

ชวลี อุภักย์ (2523) ได้ทำการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงคณิตศาสตร์ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนคณิตศาสตร์และระดับสติปัญญาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีการคิดแตกต่างกันโดยใช้กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เมื่อปีการศึกษา 2522 พบว่า นักเรียนที่มีแบบการคิดแบบวิเคราะห์เชิงบรรยาย มีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีแบบการคิดแบบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ... และนักเรียนที่มีแบบการคิดแบบจำแนกประเภทเชิงอ้างอิงมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีแบบการคิดแบบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ในปีพุทธศักราช 2518 วิยดา ศิริเสวีวรรณ ได้พบในการวิจัยว่านักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ ซึ่งผลการวิจัยตรงกันข้ามกับ วาณี ศรีศิริพิศาล (2518) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสหพาณิชย์กรุงเทพเรียนแบบโปรแกรมการเรียนทำให้มีความรู้สูงขึ้น

เจ.เอ. ยัง (Jay A. Young, 1961) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาเคมีที่ โอกลาโฮมา สเตท ยูนิเวอร์ซิตี พบว่านักเรียนที่ใช้บทเรียนแบบโปรแกรมมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

พรเพ็ญ ตูลาวัฒนพงษ์ (2521) เปรียบเทียบการสอนเรื่องสมมูลเคมีโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมและแบบปกติแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมคงคา ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมการเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

ในด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีผู้ทำการวิจัยและศึกษาดัง เช่น นางน้อย เพียรสุขสวัสดิ์ (2526) ได้พบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการสะกดคำในภาษาอังกฤษนั้น นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้เกมมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบธรรมดา และมีความคงทนในการจำได้สูงกว่าด้วย

สุทัศนีย์ ศิริสุข (2524) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เทปคำบรรยายที่ใช้เสียงประกอบกับไม่ใช้เสียงประกอบในการสอน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ผลว่านักเรียนกลุ่มที่เรียกฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เทปคำบรรยายประกอบ มีความสามารถในการฟังได้เข้าใจ รู้เรื่อง และมีคะแนนดีกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ได้ใช้เสียงประกอบ

เยาวลักษณ์ บุญศิริ (2521) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษจากการสอนโดยใช้เทปกับการสอนโดยใช้สไลด์เทปเสียง ซึ่งทดลองใช้กับนักศึกษาประโยคอาชีวศึกษาวิทยาลัยเขตเพาะช่าง ปรากฏผลว่า กลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทปฟังอย่างเดียว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยใช้สไลด์เทปเสียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทรงสถิตย์ กิตติคุณวัจนะ (2521) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนกันเองในวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ทราบผลว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนจากเพื่อนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อน

เชฟเวอร์และนิน (Shaver and Nuhn, 1961) ศึกษาผลของการที่ให้เด็กเก่งสอนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำโดยใช้วิธีการอ่านและเขียน พบว่าการให้เด็กสอนกันเองมีประสิทธิภาพในการเพิ่มคะแนนของกลุ่มทดลองในการทำแบบทดสอบ เกี่ยวกับการอ่านและการเขียน และยังแสดงถึงแนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างอีกหลายคนที่จำไปสู่ความสามารถขั้นสูงสุดของเขาในด้านนี้

ไลบ์ลิก (G.Lieblich, 1976) ได้ทำการศึกษาผลของการที่ให้นักเรียนสอนกันเอง โดยใช้หนังสือแบบเรียน ผลก็คือการที่นักเรียนสอนกันเองให้ผลในการเรียนรู้ได้ดีกว่า

สิวาสลาม (Sivaslam, 1973) ได้ให้ทัศนะในการที่นักเรียนได้รับการสอนจากเพื่อนว่ามีผลในทางบวกอย่างแน่นอน เพราะนักเรียนได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากนักเรียนคนที่สอน มีการใช้ภาษาพูดในระดับเดียวกัน มีการเข้าใจถึงปัญหาซึ่งกันและกันได้ง่าย เพราะลักษณะปัญหาจะใกล้เคียงกันในระหว่างเด็ก และทั้งสองฝ่ายมีความรู้สึกเป็นอิสระในการถาม ตอบ สำรวจปัญหาและความเข้าใจกันที่ดีกว่า

เคลเลอร์ (Keller, 1968) พบว่าการให้เด็กที่มีอายุมากกว่าสอนนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านการศึกษาแล้ว ยังมีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียนและการทดสอบของนักเรียนอีกด้วย ทั้งนี้เคลเลอร์มีความเชื่อว่า ความสัมพันธ์อันดีมิตรในระหว่างที่เด็กสอนกันจะช่วยให้พฤติกรรมบางประการดีขึ้น เช่นความเบื่อหน่าย การมองโลกในแง่ร้าย ทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน รวมทั้งความผิดปกติด้านอื่น ๆ ในเพศของเด็กชายและเด็กหญิง ทั้งนี้เป็นเพราะผลของความสนใจเป็นพิเศษ การยอมรับของเพื่อน การให้กำลังใจ ได้เอื้ออำนวยให้เขามีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถ ความสำเร็จ ในส่วนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าในตนเองและจะนำไปสู่ความสำเร็จได้

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้พยายามศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งจากแนวคิด ทฤษฎี และการทดลองด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อค้นพบที่น่าสนใจในงานวิจัยดังกล่าวคือ การเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีแนวทางที่เป็นไปได้ โดยผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เช่นแบบเรียน วิธีการสอน การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ประกอบการจัดบรรยากาศในการเรียน การให้โอกาสนักเรียนได้เรียนรู้จากเพื่อนและการร่วมงานกับผู้อื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนนั้นน่าจะเป็นกระบวนการต่อเนื่องและไม่แยกจากชีวิตจริงของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน ซึ่งใช้อย่างได้ผลดีในวงการอุตสาหกรรม การบริหาร การธนาคาร มาทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน